

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๒.๓/๖๖๐๑๙

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๘๘๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน รวมทั้งขอให้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาดและการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... เป็นการเสนอกฎหมายเพื่อการพัฒนาและบูรณาการระบบการบริหารจัดการอากาศสะอาดของทุกภาคส่วนให้เป็นระบบและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนการดำเนินงานและกำกับดูแลเพื่อลดสาเหตุการเกิดมลพิษที่แหล่งกำเนิด ตลอดจนป้องกันการปล่อย มลพิษ ฝุ่น คาร์บอน และกลิ่น เข้าสู่สภาพแวดล้อมและชั้นบรรยากาศ เพื่อบูรณาการเชิงระบบในการทำงานระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐในทุกระดับ และระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาด บริหารจัดการระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่เพื่อจัดการคุณภาพอากาศในพื้นที่ที่มีปัญหาพิเศษ และเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวังระบบการเตือนภัย และระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากภาวะมลพิษทางอากาศ รวมถึงระบบการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด และโดยที่ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ค่าธรรมเนียม รายได้ประเภทต่าง ๆ ตามความในหมวด ๖ เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นงบประมาณอุดหนุนและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ และเขตประสบมลพิษทางอากาศ และมาตรา ๙๓ กำหนดให้ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบและค่าปรับเป็นพินัยตามความในหมวด ๙ บทกำหนดโทษ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบบทบัญญัติตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... มีการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการวิชาการด้านอากาศสะอาดและคณะกรรมการด้านเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว ดังนั้นอาจพิจารณากำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ ตลอดจนกำหนดกลไกการคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้ชัดเจน

๒. มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ วรรคสาม แห่งร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ รวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการฯ โดยให้แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ซึ่งจะเป็นการก่อให้เกิดผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ดังนั้น ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... ดังกล่าว ควรคำนึงถึงประเด็นความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. การกำหนดให้มีการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ตามมาตรา ๗๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... ประกอบด้วยการจัดเก็บทั้งภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาดเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษทางอากาศ ซึ่งควรพิจารณาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพื่อมิให้ทั้งสองเรื่องมีความซ้ำซ้อนกัน ทั้งนี้ การดำเนินการใด ๆ ภายใต้ร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย

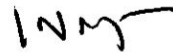
๔. มาตรา ๗๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... กำหนดให้ภาษีอากรเพื่ออากาศสะอาดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ภาษีอากรทุกประเภทที่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น ลดลง หรือยกเว้นให้แก่บุคคล นิติบุคคล กลุ่มบุคคลนิติบุคคล กลุ่มบุคคลใด ๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด รวมถึงให้มีอำนาจประกาศกำหนดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามที่ประกาศเสียค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นเงินที่ใช้ดำเนินการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เพื่ออากาศสะอาด ทั้งนี้ การกำหนดแนวทางในการใช้มาตรการทางภาษีนั้น ควรคำนึงถึงมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะ จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. มาตรา ๗๒ วรรคสอง และมาตรา ๙๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. .... กำหนดให้ค่าธรรมเนียม รายได้ประเภทต่าง ๆ และค่าปรับ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งจะกระทำมิได้เฉพาะในกรณีมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ในการที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะมีเงินเก็บไว้เพื่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของตน ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๒๕

แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ นอกจากนี้ เงินที่ไม่ต้องนำส่งคลังดังกล่าว
ควรมีได้เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น
เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th